

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΠΑΝΤΑΛΕΩΝ κατά ΕΛΛΑΔΑΣ

(Προσφυγή αριθ. 6571/05)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

10 Μαΐου 2007

Η παρούσα απόφαση θα καταστεί οριστική σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται από το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης. Μπορεί να υποστεί τυπικές διορθώσεις.

Στην υπόθεση Πανταλέων κατά Ελλάδας,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώτο τμήμα), συνεδριάζοντας σε τμήμα αποτελούμενο από τους:

Κύριο Λ. ΛΟΥΚΑΪΔΗ, πρόεδρο,

Κύριο Κ.Λ. ΡΟΖΑΚΗ,

Κυρία Ν. ΒΑΛΙĆ,

Κυρία Ε. STEINER,

Κύριο Κ. HAJIYEV,
Κύριο D. SPIELMANN,
Κύριο, S.E. JEBENS, *δικαστές*,
και τον κύριο S. NIELSEN, *γραμματέα τμήματος*.
Αφού διασκέφθηκε σε συμβούλιο στις 10 Απριλίου 2007,
Εκδίδει την πιο κάτω απόφαση, η οποία ελήφθη την ημερομηνία αυτή:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση έχει εισαχθεί με μία προσφυγή (αριθ. 6571/05) στρεφόμενη κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας, ένας υπήκοος της οποίας, ο κύριος Ευάγγελος Πανταλέων («ο προσφεύγων»), προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου στις 10 Φεβρουαρίου 2005 δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης για την προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Ο προσφεύγων εκπροσωπείται από τον κύριο Β. Χειρδάρη, δικηγόρο του Δικηγορικού Συλλόγου της Αθήνας. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους απεσταλμένους του αντιπροσώπου της, κύριο Κ. Γεωργιάδη, πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και την κ. Μ. Παπίδα, δικαστική αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Στις 5 Μαΐου 2006, το Δικαστήριο αποφάσισε να κοινοποιήσει την προσφυγή στην Κυβέρνηση. Επικαλούμενο τις διατάξεις του άρθρου 29 § 3, αποφάσισε να εξετάσει συγχρόνως το παραδεκτό και το βάσιμο της υπόθεσης.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Ι. ΟΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

4. Ο προσφεύγων γεννήθηκε το 1927 και είναι κάτοικος Αθηνών.

5. Στις 10 Φεβρουαρίου 1999, ο προσφεύγων κατέθεσε αίτηση στην 44^η Διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους προκειμένου να λάβει πολεμική σύνταξη κατ'εφαρμογή του προεδρικού διατάγματος αρ. 168/2000. Ειδικότερα, ο προσφεύγων υποστήριξε ότι κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής θητείας του μεταξύ 1946 και 1949, είχε συμμετάσχει στις στρατιωτικές επιχειρήσεις και είχε τραυματιστεί.

6. Στις 10 Ιανουαρίου 2002, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους έκανε εν μέρει δεκτή την αίτηση του προσφεύγοντα. Η διοικητική αρχή χορήγησε στον προσφεύγοντα σύνταξη αναπηρίας για ποσοστό αναπηρίας 15% λόγω των πόνων και της αγωνίας του πολέμου και απέρριψε την αίτησή του στο μέτρο που αφορούσε τραύματα που οφείλονταν στη συμμετοχή του σε στρατιωτικές επιχειρήσεις. Πράγματι, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους έκρινε ότι δεν είχε αποδειχθεί, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 45 του προεδρικού διατάγματος αρ. 168/2000, ότι ο προσφεύγων είχε τραυματιστεί κατά τη διάρκεια των εν λόγω στρατιωτικών επιχειρήσεων (απόφαση αριθ. 73/2002).

7. Στις 28 Μαρτίου 2002, ο προσφεύγων, ο οποίος υποστήριζε ότι είχε δικαίωμα σε σύνταξη για ποσοστό αναπηρίας 85%, άσκησε έφεση κατά της απόφασης αυτής.

8. Στις 6 Ιουνίου 2003, το τρίτο τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου έκρινε ότι η 44^η Διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους είχε εκδώσει την απόφασή της χωρίς να τηρήσει την προβλεπόμενη από τον νόμο διαδικασία. Πράγματι, σύμφωνα με το άρθρο 45 του προεδρικού διατάγματος αρ. 168/2000, προκειμένου ο ενδιαφερόμενος να μπορέσει να διεκδικήσει δικαίωμα πολεμικής σύνταξης, πρέπει να διεξαχθεί διοικητική έρευνα στο τέλος της οποίας ο αρμόδιος υπουργός εκδίδει ένα πιστοποιητικό που αποδεικνύει ότι η συμμετοχή στις στρατιωτικές επιχειρήσεις ήταν η αιτία για τα τραύματα που υπέστη ο ενδιαφερόμενος. Το Ελεγκτικό Συνέδριο ακύρωσε εν μέρει την προσβληθείσα απόφαση και παρέπεμψε την υπόθεση ενώπιον της 44^{ης} Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους ώστε αυτή να ακολουθήσει την προβλεπόμενη από το άρθρο 45 του προεδρικού διατάγματος αρ. 168/2000 διαδικασία (απόφαση αριθ. 989/2003).

9. Στις 30 Ιουνίου 2004, ο αξιωματικός στον οποίο είχε ανατεθεί η διοικητική έρευνα κατέθεσε τα συμπεράσματά του αφού άκουσε τον προσφεύγοντα και άλλους μάρτυρες. Στις 13 Οκτωβρίου 2004, η Ανωτάτη Ναυτικού Υγειονομική Επιτροπή εξέδωσε γνωμοδότηση για την κατάσταση της υγείας του προσφεύγοντα και το ποσοστό αναπηρίας του, σημειώνοντας ότι δεν είχε αποδειχθεί ότι ο προσφεύγων είχε τραυματιστεί κατά τη διάρκεια της θητείας του.

10. Στις 21 Δεκεμβρίου 2004, ο προσφεύγων απευθύνθηκε στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους ώστε να λάβει πληροφορίες σχετικά με την υπόθεσή του.

Στις 5 Ιανουαρίου 2005, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους ενημέρωσε τον προσφεύγοντα ότι ο φάκελός του είχε διαβιβαστεί στο Γενικό Επιτελείο Ναυτικού, την αρμόδια αρχή για τη διεξαγωγή διοικητικής έρευνας και την έκδοση του απαιτούμενου πιστοποιητικού, και του ανακοίνωσε ότι θα αποφαινόταν επί του δικαιώματός του να λάβει την αιτούμενη σύνταξη όταν θα ολοκληρώνονταν όλες οι εσωτερικές διαδικασίες.

11. Στις 31 Αυγούστου 2005, στη βάση των συλλεχθέντων στοιχείων, η 44^η Διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους απέρριψε την αίτηση του προσφεύγοντα (απόφαση αριθ. 15090/2005).

II. ΤΟ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

12. Το άρθρο 95 § 5 του Συντάγματος προβλέπει:

«Η διοίκηση έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται προς τις δικαστικές αποφάσεις. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής γεννά ευθύνη για κάθε αρμόδιο όργανο, όπως νόμος ορίζει».

13. Στις 14 Νοεμβρίου 2002, ο νόμος αριθ. 3068/2002 *για την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων από τη διοίκηση* τέθηκε σε ισχύ (Επίσημη Εφημερίδα της Κυβερνήσεως αρ. 274/2002). Ο νόμος αυτός προβλέπει ότι η διοίκηση υποχρεούται να συμμορφώνεται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την εκτέλεση των εν λόγω αποφάσεων (άρθρο 1). Ο νόμος προβλέπει τη σύσταση τριμελών συμβουλίων που συγκροτούνται στους κόλπους των ελληνικών ανώτατων δικαστηρίων (Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο, Άρειος Πάγος, Συμβούλιο της Επικρατείας και Ελεγκτικό Συνέδριο), και στα οποία ανατίθεται ο έλεγχος της ορθής εκτέλεσης των αποφάσεων των αντίστοιχων δικαστηρίων τους από τη διοίκηση εντός προθεσμίας που δεν μπορεί να υπερβεί τους τρεις μήνες (κατ'εξάίρεση, η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί μία μόνο φορά). Τα συμβούλια μπορούν ειδικότερα να διορίσουν έναν δικαστή για να συνδράμει την διοίκηση προτείνοντάς της μεταξύ άλλων τα κατάλληλα μέτρα για την συμμόρφωση προς μία απόφαση. Αν η διοίκηση δεν εκτελέσει μία απόφαση μέσα στην προθεσμία που ορίστηκε από το συμβούλιο, της επιβάλλονται ποινές, οι οποίες μπορούν να

επαναλαμβάνονται ενόσω αυτή δεν συμμορφώνεται (άρθρο 3). Πειθαρχικά μέτρα μπορούν επίσης να ληφθούν κατά των υπαλλήλων της διοίκησης που ευθύνονται για την μη εκτέλεση (άρθρο 5). Οι διατάξεις του νόμου 3068/2002 εφαρμόζονται στις αποφάσεις που εκδόθηκαν μετά την θέση του σε ισχύ (άρθρο 6).

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

I. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 § 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

14. Ο προσφεύγων παραπονείται για την καθυστέρηση που σημείωσαν οι αρχές για να συμμορφωθούν προς την απόφαση αριθ. 989/2003 του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Επικαλείται ως προς τούτο το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, οι εφαρμοστέες διατάξεις του οποίου έχουν ως εξής:

«1. Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή δικαίως (...) υπό (...) δικαστηρίου (...), το οποίον θα αποφασίση (...) επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως (...)»

15. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει καταρχήν ότι ο προσφεύγων δεν εξάντλησε τα εθνικά ένδικα μέσα, αφού δεν προσέφυγε ενώπιον της αρμόδιας επιτροπής του Ελεγκτικού Συνεδρίου στη βάση του νόμου αριθ. 3068/2002 (βλέπε πιο πάνω παράγραφο 13) για να παραπονεθεί για την επικαλούμενη άρνηση της διοίκησης να συμμορφωθεί προς την απόφαση αριθ. 989/2003 που εξέδωσε το ίδιο δικαστήριο. Υποστηρίζει ότι, χάρη σε αυτό τον νέο νόμο ο οποίος καθιερώνει ένα ένδικο μέσο σαφές, προσβάσιμο και πλήρως αποτελεσματικό, ο προσφεύγων μπορούσε να επιτύχει την επανόρθωση της επίδικης κατάστασης.

16. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει επιπλέον ότι ο προσφεύγων ουδέποτε υπήρξε θύμα παραβίασης του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης αφού αφενός η διοίκηση ουδεμία στιγμή επέδειξε αδράνεια αλλά ακολούθησε την προτεινόμενη διαδικασία για να λάβει την απόφασή της, και αφετέρου εξέδωσε την απόφαση αυτή τον Αύγουστο του 2005.

17. Ο προσφεύγων αντικρούει τις θέσεις αυτές. Σημειώνει ότι η προσφυγή ενώπιον της αρμόδιας επιτροπής του Ελεγκτικού Συνεδρίου στη βάση του νόμου αριθ. 3068/2002 δεν αποτελεί αποτελεσματικό και κατάλληλο ένδικο μέσο προς εξάντληση με την έννοια του άρθρου 35 § 1 της Σύμβασης. Προσθέτει ότι κατά την εισαγωγή της προσφυγής του ενώπιον του Δικαστηρίου, περισσότερο από ενάμισι χρόνος είχε ήδη κυλήσει χωρίς να έχει ακόμα εκτελεστεί η απόφαση αριθ. 989/2003. Υποστηρίζει ότι η υιοθέτηση της απόφασης αριθ. 15090/2005 τον Αύγουστο του 2005 δεν μπορεί να επανορθώσει την καθυστέρηση του Δημοσίου για την εκτέλεση της εν λόγω απόφασης.

A. Επί του παραδεκτού

1. Επί της ένστασης της ελκόμενης από τη μη εξάντληση των εθνικών ενδίκων μέσων

18. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι σκοπός του άρθρου 35 § 1, το οποίο διατυπώνει τον κανόνα της εξάντλησης των εθνικών ενδίκων μέσων, είναι να δώσει στα Συμβαλλόμενα Κράτη τη δυνατότητα να αποτρέψουν ή να επανορθώσουν τις επικαλούμενες παραβιάσεις εναντίον τους πριν οι αιτιάσεις αυτές υποβληθούν ενώπιον του Δικαστηρίου (βλέπε, μεταξύ άλλων, *Selmouni κατά Γαλλίας* [GC], αριθ. 25803/94, § 74, CEDH 1999-V). Ο κανόνας του άρθρου 35 § 1 στηρίζεται στην υπόθεση, η οποία είναι ενσωματωμένη στο άρθρο 13 (με το οποίο παρουσιάζει στενή ομοιότητα), ότι η εσωτερική έννομη τάξη παρέχει τη δυνατότητα πραγματικής προσφυγής ως προς την επικαλούμενη παραβίαση (*Kudla κατά Πολωνίας* [GC], αριθ. 30210/96, § 152, CEDH 2000-XI).

19. Ωστόσο, οι διατάξεις του άρθρου 35 της Σύμβασης δεν προβλέπουν παρά μόνον την εξάντληση των ενδίκων μέσων που ταυτόχρονα σχετίζονται με τις επίδικες παραβιάσεις και είναι διαθέσιμα και επαρκή. Πρέπει να υπάρχουν σε επαρκή βαθμό βεβαιότητας, όχι μόνον στην θεωρία, αλλά και στην πράξη, άλλως στερούνται της απαιτούμενης αποτελεσματικότητας και προσβασιμότητας (βλέπε ειδικότερα τις αποφάσεις *Vernillo κατά Γαλλίας*, απόφαση της 20 Φεβρουαρίου 1991, série A no 198, σελ. 11-12, § 27 και *Misfud κατά Γαλλίας* (déc) [GC], αριθ. 57220/00, CEDH 2002-VIII).

20. Εν προκειμένω, το Δικαστήριο σημειώνει ότι η αιτίαση του προσφεύγοντα έλκεται από την επικαλούμενη άρνηση της διοίκησης να συμμορφωθεί προς μία

δικαστική απόφαση. Ωστόσο, το προτεινόμενο από την Κυβέρνηση ένδικο μέσο δεν μπορεί να οδηγήσει με βεβαιότητα στην εκτέλεση μίας δικαστικής απόφασης κατόπιν άρνησης της διοίκησης να συμμορφωθεί προς αυτή. Πράγματι, μετά την προσφυγή του ενδιαφερομένου ενώπιον της αρμόδιας επιτροπής του αφορούντος ανωτάτου δικαστηρίου, η εν λόγω επιτροπή δεν μπορεί παρά να διαπιστώσει την άρνηση της διοίκησης να συμμορφωθεί προς μία απόφαση και να της επιβάλλει, ενδεχομένως, την καταβολή αποζημίωσης στον ενδιαφερόμενο για την αιτία αυτή. Συνεπώς, στην προκειμένη περίπτωση, η πιθανή εκτέλεση της απόφασης αριθ. 989/2003 του Ελεγκτικού Συνεδρίου δεν θα αποτελούσε άμεση συνέπεια της ολοκλήρωσης του προτεινόμενου από την Κυβέρνηση ενδίκου μέσου, αλλά θα παρέμενε στη διακριτική ευχέρεια της διοίκησης με μοναδικό στόχο την αποφυγή καταβολής αποζημίωσης στον ενδιαφερόμενο.

21. Τέλος, το Δικαστήριο σημειώνει ότι η Κυβέρνηση δεν προσκομίζει κανένα νομολογιακό παράδειγμα για να αποδείξει ότι η χρήση της προβλεπόμενης από τον νόμο αριθ. 3068/2002 διαδικασίας μπορούσε να επιφέρει τη συμμόρφωση της διοίκησης προς μία δικαστική απόφαση η οποία αρχικά δεν είχε εκτελεστεί. Ωστόσο, είναι αρμοδιότητα του Δημοσίου που επικαλείται τη μη εξάντληση των εθνικών ενδίκων μέσων να αποδείξει την ύπαρξη αποτελεσματικών και επαρκών ενδίκων μέσων (*Soto Sanchez κατά Ισπανίας*, αριθ. 66990/01, § 34, 25 Νοεμβρίου 2003). Ενόψει των ανωτέρω, συντρέχει επομένως λόγος να απορριφθεί η ένσταση περί μη εξάντλησης που προέβαλε η Κυβέρνηση.

2. Επί της ένστασης της ελκόμενης από την επικαλούμενη έλλειψη της ιδιότητας του θύματος για τον προσφεύγοντα

22. Το Δικαστήριο εκτιμά ότι η ένσταση αυτή συνδέεται στενά με την ουσία της αιτίας που έχει διατυπώσει ο προσφεύγων επί του πεδίου του άρθρου 6 της Σύμβασης και αποφασίζει να τη συνενώσει με την επί της ουσίας εξέταση.

23. Το Δικαστήριο διαπιστώνει επιπλέον ότι η προσφυγή δεν είναι προδήλως αβάσιμη με την έννοια του άρθρου 35 § 3 της Σύμβασης. Σημειώνει επιπλέον ότι αυτή δεν προσκρούει σε κανέναν άλλο λόγο απαραδέκτου. Πρέπει επομένως να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. Επί της ουσίας

24. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το δικαίωμα πρόσβασης σε δικαστήριο το οποίο εγγυάται το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης θα ήταν μάταιο, αν η εσωτερική έννομη τάξη ενός Συμβαλλομένου Κράτους επέτρεπε το να παραμείνει μία οριστική και υποχρεωτική δικαστική απόφαση ανενεργή σε βάρος ενός διαδίκου. Η εκτέλεση μιας απόφασης οποιουδήποτε δικαστηρίου πρέπει να θεωρείται ως αναπόσπαστο τμήμα της «δίκης» με την έννοια του άρθρου 6. Το Δικαστήριο έχει ήδη αναγνωρίσει ότι η πραγματική προστασία του πολίτη και η αποκατάσταση της νομιμότητας εμπεριέχουν την υποχρέωση της διοίκησης να συμμορφωθεί προς την απόφαση που έχει εκδοθεί από το ανώτερο εν προκειμένω διοικητικό δικαστήριο του Κράτους (βλέπε *Hornsby κατά Ελλάδας*, απόφαση της 19 Μαρτίου 1997, *Recueil des arrêts et décisions* 1997-II, σελ. 510-511, § 40 και επ.).

25. Στην προκειμένη περίπτωση, το Δικαστήριο σημειώνει ότι η διοίκηση χρειάστηκε περισσότερο από δύο χρόνια προτού αποφανθεί επί της αίτησης του προσφεύγοντα με απόφαση ληφθείσα σύμφωνα με την διαδικασία που σύστηνε η απόφαση αριθ. 989/2003 του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Βέβαια, το Δικαστήριο δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι η διοίκηση επέδειξε απόλυτη αδράνεια κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου, διότι είναι αλήθεια ότι ο φάκελος πέρασε από διάφορα στάδια πριν τη λήψη οριστικής απόφασης. Ωστόσο, τα στάδια αυτά ήταν κατανεμημένα στην επίδικη περίοδο. Το Δικαστήριο σημειώνει μία χαλάρωση στην εξέλιξη της διαδικασίας και έναν αργό ρυθμό μεταξύ των διαφόρων πράξεων που έπρεπε να ολοκληρωθούν, κάτι που είχε ως αποτέλεσμα να περιμένει ο προσφεύγων περισσότερο από δύο χρόνια πριν εκδοθεί απόφαση επί της αιτήσεώς του σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 989/2003 του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το Δικαστήριο εκτιμά ότι το διάστημα αυτό ήταν μακρύ και ότι οι διοικητικές αρχές δεν χειρίστηκαν την υπόθεση με την απαιτούμενη ταχύτητα δεδομένης της προχωρημένης ηλικίας του προσφεύγοντα (80 ετών σήμερα) και του διακυβέματος που συνιστά για εκείνον η διαφορά. Τούτο ισχύει πολύ περισσότερο αφού κανένα στοιχείο του φακέλου δεν αποδεικνύει ότι η διοίκηση δεν μπορούσε να επιδείξει μεγαλύτερη ταχύτητα στην εκτέλεση της απόφασης αριθ. 989/2003.

26. Εν όψει των παραπάνω σκέψεων, το Δικαστήριο εκτιμά ότι ο προσφεύγων δικαίως υποστηρίζει ότι οι εθνικές αρχές παρέλειψαν να συμμορφωθούν εντός λογικής προθεσμίας προς την απόφαση αριθ. 989/2003 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αποστερώντας κατ'αυτόν τον τρόπο το άρθρο 6 § 1 από οποιαδήποτε ουσιαστική συνέπεια.

27. Συνεπώς, το Δικαστήριο απορρίπτει την ένσταση της Κυβέρνησης την ελκόμενη από την επικαλούμενη έλλειψη της ιδιότητας του θύματος για τον προσφεύγοντα και αποφαινεται ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης.

II. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

28. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης,

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της και εάν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλομένου Μέρους επιτρέπει την ατελή μόνον επανόρθωση των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο επιδικάζει στον ζημιωθέντα διάδικο, εφόσον συντρέχει λόγος, μία δίκαιη ικανοποίηση.»

A. Ζημία

29. Ο προσφεύγων αξιώνει 49.752 ευρώ για την υλική ζημία που υποστηρίζει ότι υπέστη λόγω της άρνησης του Δημοσίου να του χορηγήσει αναπηρική σύνταξη για ποσοστό αναπηρίας 85%. Ζητεί επιπλέον 300.000 ευρώ για ηθική βλάβη.

30. Η Κυβέρνηση καλεί το Δικαστήριο να απορρίψει το αίτημα για υλική ζημία και υποστηρίζει ότι η διαπίστωση της παραβίασης θα συνιστούσε αφ'εαυτής μία επαρκή δίκαιη ικανοποίηση για ηθική βλάβη.

31. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η διαπίστωση παραβίασης της Σύμβασης στην οποία κατέληξε, απορρέει αποκλειστικά από την καθυστέρηση που σημείωσε η διοίκηση για να συμμορφωθεί προς μία απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου η οποία την διέταζε να ακολουθήσει την προβλεπόμενη από τον νόμο διαδικασία προκειμένου να αποφανθεί επί πιθανού δικαιώματος του προσφεύγοντα να λάβει πολεμική σύνταξη. Υπό αυτές τις συνθήκες, δεν διαπιστώνει αιτιώδη λόγο συνάφειας μεταξύ της διαπιστωθείσας παραβίασης και οποιασδήποτε υλικής ζημίας που μπορεί να υπέστη ο προσφεύγων. Συντρέχει επομένως λόγος να απορριφθεί το τμήμα αυτό των αξιώσεών του. Επιπλέον, το Δικαστήριο εκτιμά ότι, υπό τις συνθήκες της υπόθεσης, η διαπίστωση της παραβίασης που περιλαμβάνεται στην παρούσα απόφαση συνιστά αφ'εαυτής μία επαρκή δίκαιη ικανοποίηση για ηθική βλάβη.

Β. Έξοδα και δικαστική δαπάνη

32. Ο προσφεύγων ζητεί, προσκομίζοντας τιμολόγιο, 1.000 ευρώ για τα έξοδα και τη δικαστική δαπάνη στα οποία υποβλήθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου.

33. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι το αίτημα είναι υπερβολικό και αμφιβάλλει κατά πόσον, δεδομένου του μέτριου εισοδήματός του, μπόρεσε ο προσφεύγων να καταβάλει τέτοιο ποσό στον δικηγόρο του. Καλεί το Δικαστήριο να απορρίψει το αίτημα αυτό.

34. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η επιδίκαση εξόδων και δικαστικής δαπάνης στη βάση του άρθρου 41 προϋποθέτει την απόδειξη της πραγματικότητας και της αναγκαιότητάς τους και, επιπλέον, του εύλογου χαρακτήρα του ύψους τους (*Ιατρίδης κατά Ελλάδας* (δίκαιη ικανοποίηση) [GC], no. 31107/96, § 54, CEDH 2000-XI).

35. Εν προκειμένω, το Δικαστήριο κρίνει λογικό το αιτούμενο ποσό και το επιδικάζει στον προσφεύγοντα στο σύνολό του, πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να οφείλεται για τον φόρο.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

36. Το Δικαστήριο κρίνει προσηκόν να βασίσει το επιτόκιο των τόκων υπερημερίας στο επιτόκιο δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. *Συνενώνει με την επί της ουσίας εξέταση την ένσταση της Κυβέρνησης την ελκόμενη από την επικαλούμενη έλλειψη της ιδιότητας του θύματος για τον προσφεύγοντα και την απορρίπτει.*

2. *Κηρύσσει την προσφυγή παραδεκτή.*

3. *Αποφαίνεται ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης.*

4. *Αποφαίνεται ότι η διαπίστωση της παραβίασης συνιστά αφ'εαυτής μία επαρκή δίκαιη ικανοποίηση για την ηθική βλάβη που υπέστη ο προσφεύγων.*

5. Αποφαίνεται ότι

α) το εναγόμενο Κράτος οφείλει να καταβάλει στον προσφεύγοντα, μέσα σε τρεις μήνες από την ημέρα κατά την οποία η απόφαση θα καταστεί τελεσίδικη σύμφωνα με το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης, 1.000 (χίλια) ευρώ για έξοδα και δικαστική δαπάνη, πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να οφείλεται για τον φόρο επί των ποσών αυτών,

β) από τη λήξη της προθεσμίας αυτής και μέχρι την καταβολή, τα ποσά αυτά θα προσαυξηθούν με τόκους υπολογιζόμενους με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το οποίο θα ισχύει κατά την εν λόγω περίοδο, προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.

6. Απορρίπτει το αίτημα δίκαιης ικανοποίησης κατά τα λοιπά.

Συντάχθηκε στη γαλλική γλώσσα και στη συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 10 Μαΐου 2007 κατ'εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του κανονισμού.

(υπογραφή)

Søren NIELSEN

Γραμματέας

(υπογραφή)

Λουκής ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ

Πρόεδρος